

METEOR

IV. évfolyam 21-22. sz.

Ujpest, 1936. július 1.

Látogatás Tycho de Brahe leszármazottjainál

Tycho Rudolf beszél a villághírű csillagászról

Csendes, előkelő budai ház, az ajtón keskeny réztábla:

T Y C H O

Végtelentül kedves, szép, szőke asszony fogad: Teleki Ilona hangversenyénekesnő, Tycho Rudolf felesége. Cigaretttával kínál, ő maga nem gyújt rá: a hangját kiméli — jótékony célra, mondja nevetve. Teleki Ilona az ünepelt énekesnő ugyanis, már esztendők óta csak jótékony célú előadásokon szerepel. Kis türelmet kér, férje otthon is dolgozik, de már értesítette, rögtön átjön a dolgozószobából.

Tycho Rudolf, mikor feltesszük a kérdést, hogy mondjon valamit a világtörténelemben került tudós ósról, elhárító mozdulattal — a lekszikonokhoz utasít. Mégismételt kérésünkre aztán beszél a négyországba szakadt Tychokról, akik valamenyien Tycho de Brahe leszármazottjainak tekintik magukat. Érdekes meséje van családi hagyományunknak — mondja — de nem kevésbé érdekes az is, hogy

a négy országban élő négy ág
négyféle valláson imádja az Istent.

Vannak Tychok katolikusok, reformátusok, evangélikusok és zsidók.

— Nagypám, aki orvos volt (sokat beszélt Tycho de Brahe-ről, neki még birtokában volt a teljes családfa, amelynek tanúsága szerint a Magyarországra származott Tychok Prágából később egy morvaországi kis városba, onnan pedig Budapestre jöttek.

— Tycho de Brahe régi dán nemesi családból származik, a dán törzs ősi lakóhelye ma is Skaane. A dán Tycho de Brahe család ma is változatlan alakban viseli nemesi nevét, a különböző országokba elszármazottak azonban már különböző formában írják a nevüket. A bécsi, berlini, koppenhágai levéltárak adatai szinte határozott egyöntetűséggel

bizonyítják a közös családfát.

A magyar országos levéltár is sok érdekes, nagyrészt még ismeretlen adat birtokában van — tudomásom szerint — Tycho de Brahe életéről.

— Az valószínűleg köztudomású — mondja Tycho Rudolf — hogy fiatalkorában Tycho de Brahe csak titokban foglalkozhatott kedvenc studiumával, az asztronomiával. Alig néhány kezdetleges műszerrel dolgozott: egy ökölnagyságu globusszal és néhány magakészítette körzővel. Már 13 éves korában a koppenhágai egyetem hallgatója lett, később Lipc-ében tanult. Családja kívánságára jogot kellett tanulnia.

Megkérdezzük Tycho Rudolfot, volt-e családjukban még valaki, aki asztronomiával foglalkozott.

— Dédapánkról tudjuk, hogy (talán Tycho de Brahe hatása alatt) intenzíven foglalkozott csillagászzal, semmi jelentős eredményt azonban nem ért el, így a nyilvánosság, természetesen, munkásságát sem ismeri.

A pesti Tycho-család már izig-vérig magyarnak vallja magát, Tycho Rudolf vitéz katonája a világháborúnak, az egyik legszebben dekorált tisztje volt ezredének. Tychoné Teleki Ilona büszkén mutatja az ifjú Tycho Tamás rajzait:

anatómiát tanul a 8 éves Tamás,

rajzai az emberi szervezetről megdöbbenően jók, tudása vetekedik sok elsőéves egyetemi hallgatóéval. A jelek szerint: új zseni bontogatja szárnyait a budai lakásban, akinek nem lesz teher a Tycho-név viselése.

Tycho Rudolf a polgári életben az egyik helyi vállalat főtisztviselője. Rendkívül népszerű a társadalmi életben, vállalatának tisztviselői, munkásai rajonganak érte. Bucsuzás közben megkérdezzük: minek tulajdonítja ritka nagy népszerűségét? Szigoru arcán a vonások megenyhülnek amikor válaszol:

— Hiszek az emberi jószág halhatatlan erejében . . .

— i —

53 ujbpesti frontharcost

III. oszt. bronzéremmel tüntettek ki

Szép ünnepség keretében méltatta a frontharcos mozgalom jelentőségét vitéz dr. Fra kn ó y Gyula elnök az ujbpesti Frontharcos Főcsö-

port közgyűlésén. G a a l István titkári J ó n á k P Antal számvizsgáló és G o d a Nándor pénztárosi jelentése után E n g e l b a c h Alajos ny. ezredes a központ üdvözlését tolmácsolta, majd 53 frontharccsnak a III. oszt. bronz érdemkeresztet adták át, amivel legutóbb kitüntették a háboru hőseit.

Vacsora Temple Rezső tiszteletére

Rendkívül érdekes célu társasvacsorát rendezett néhány újpesti újságíró Temple Rezső dr. v. orsz. gyűlési képviselő tiszteletére a budai „Kéményseprő“ vendéglőben.

A vacsorán résztvettek Templén és személyi titkárán kívül Deák Zoltán dr., Schwartz (Náci) Ignác, és még két — három fiatalember mikor is, a közelgő polgármester választás esélyei kerültek szóba. Szónoklatok nem voltak, mindössze Deák Zoltán ismertette Temple Rezsővel, hogy a polgármester-jelöltséggel „érdemes“ foglalkozni. Temple az aktív agitációt egyelőre elhárította, Semsey Aladár dr. ellen nem akar intrikálni.

A vacsorával kapcsolatosan érdekes lehet még annak megállapítása, hogy a helyi notabilitásokat Temple Rezső egy önzetlen újpesti hívének autója szállította díjmentesen tur-retur, továbbá, hogy amíg Temple és magántitkára serpenyős rostélyost vacsoráztak, addig a megjelent Temple-hívők csak — pörköltet.

A vacsora költsége még így is 17 pengőt tett ki. . . ami egyáltalán nem kicsinylendő összeg, ha meggondoljuk, hogy választás a „legjobb“ esetben is csak a jövő évben lehet, Ameddig is még sok vacsora fog lefolyni a Dunán. . .

A Magyar Vidéki Lapok Országos Egyesülete választmányi ülése

Az elmúlt kedden délelőtt választmányi ülést tartott a Magyarországi Vidéki Lapok Országos Egyesülete a Siesta-Szanatorium márványtermében. A választmányi ülésen Ujpestről Gergelyi Oszkár és Nádas János dr. lapszerkesztők vettek részt.

Ujpest közönsége tiltakozik a Bszkrt. hurokvetése ellen

Az örömhirt, hogy drágább lesz a villamos közlekedés a Beszkárt. urai ugy látszik kevésnek találták Ujpest közönsége részére, új meg-
lepetésről gondoskodtak: **hurokvágányokat akarnak építeni.** A figyelem
kedves, miután a Berliini téri hurokvágány attrakció megbukott — idő-
szerű a kísérletezés Ujpesttel, hátha itt is megbukik a Beszkárt. - ötlés.
A Beszkárt. urak nyertek. Fogadás nélkül. Már is megbuktak Ujpesten.

**A város közönsége a legélesebb
formában tiltakozik az ellen, hogy
egyetlen parkját körülhurkolják!**

A város szívében nagy áldozattal megépült egyetlen gyermeküdü-
lőtől nem foszthatják meg a közönségét egyes Bszkrt. bürokraták.
Hagyják békében a Ferenc József teret és ha már mindenképen hur-
kolni akarnak,

vessék a hurkot a városháza köré,
ami ugy városszépészeti, mint gyakorlati szempontból is megfelelőbb. Ideá-
lisabb hurokvágány pálya el sem képzelhető, nem szólva arról, hogy a
templomok, a piac látogatói számára is az István - téri hurokvágány
építését diktálja a józan ész.

Az Isten szerelmére, urak, Beszkárt. urak! hurkoljanak, ha már
muszáj — de ne fojtogassanak (nagyon) bennünket . . .

50.000 pengős jóléti alapítvány

A Baeder Illatszergyár r. t. távozó igazgatójának és a vállalat ala-
pítójának nevére egy

50.000 pengős alapítványt létesít-
tett, amelynek hozadékából a gyár
munkásjóléti alapját fogják tá-
mogatni.

Az alapítvány a vállalat kötelékéből távozó Baeder Herman nevét
fogja viselni, akit tisztviselői és munkásai munkaadónál, sajnos, ritkán
látható szociális gondoskodásáról rendkívül szerettek.

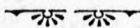
Elitették a Szabadalmi Lloyd „külügyi referensét“ a revolveres kutyaaffér miatt

Radó László röpiratszerkesztő különös revolveres botrány miatt került bíróság elé. Lakása előtt az udvarban sétáltatta a kutyáját, a kutya aztán illetlenkedett, ami viszont kihívta a házfelügyelő tiltakozását. Házmaster és a lakó között éles szóváltás támadt a rosszul nevelt kutya illetlenkedése miatt, a veszekedés hevében

a röpiratszerkesztő revolvvert fogott a házmasterre.

A revolveres kutyaotrány bíróság elé került, Borbély Tihamér dr. kir. járásbíró mikor megkérdezte, hogy Radónak mi a foglalkozása, kiderült, hogy Radó a Szabadalmi Lloyd című folyóirat főszerkesztője és a Feltalálók Szövetsége szervezőbizottságának külügyi referense. (A hosszú című röpiratszerkesztő egy névjegyet is csatolt az iratokhoz. . .)

A lefolytatott bizonyítási eljárás után a bíróság Radót 100 pengő pénzbüntetésre, nem fizetés esetén 10 napi fogházra ítélte, a bűnjelként lefoglalt revolvvert pedig elkobozta. Az ítélet nem jogerős.

„46 hónapi frontszolgálat, 7 háborus kitüntetéssel: nem tűröm, hogy lebüdöszsidózzanak“

Tettleles becsületsértéssel vádolva került az ujbpesti kir. járásbíró-ság elé Kovács László fogtechnikus, aki veszekedés közben megverte egyik szomszédját. Kovács László a bíróság előtt elmondotta, hogy

apja 46 hónapig teljesített frontszolgálatot, 7 háborus kitüntetéssel szerzett, ezekután ő nem tűri, hogy valaki „lebüdöszsidózza.“

A tanúk meghallgatása után a bíróság Kovács László fogtechnikust tettleles becsületsértés vétsége miatt 25 pengő pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Ujpesti mikrofon

„ . . . Városunk szellemi vezetői közül nagyon sok ur és hölgy ennek ellenére távollétével tündökölt . . . “

A Vörösmarty Társaság irodalmi délutánjával kapcsolatban lamentál imigyen egyik laptársunk. És közben nem látja, nem akarja meglátni: nem lehet átütő sikere irodalmozgalmuknak mindaddig, míg rokon, cimborasági alapokon akarják szelektálni, irányítani a helyi kulturát. Hogy nem lehet irodalmi numerus clasust csinálni büntetlenül, lehet valaki tehetséges anélkül, hogy gerince könnyen hajlítható legyen, hogy amit maők Ujpesten csinálnak kulturális mozgalom címén, nem egyéb, mint irodalmi Schöberl-ügy mozgalom: nappal demokrata hitvallás, éjjel „konstruktív“ tiszteletbeli barátok előzékeny kiszolgálása, szükagyú, apró törtétek kicsinyes személyes bosszuvágányak ki-elégítő sére. Kár Ujpest közönségét anyira lebecsülni, hogy az ilyesmit nem veszi észre.

*

Már a kritikában is (lehet, hogy nem szándékosan, de akkor még annál rosszabb . . .) megnyilvánul a rokon érzelmek tultengése.

Ádám Gáborról 9 sort ír laptársunk, Hajdu Henrikről 3 sort. (Megjegyzés: Tetszést aratott . . . Ne vegye rossz néven az illusztris cikkíró, de így egy kezdő görlicéről szoktak írni, akinek karcsu bokája „tetszést aratott.“)

Komjáthy Fladárnak 2 és fél sor jutott — 3 versért, Deák Zoltán 6 sort kapott a titkári jelentésért. Ezzel szemben Berda Józsefnek már csak másfél sor jutott . . . Szóval barát, vagy rokon — avagy „csak“ tehetség, aszerint méri kritikáját a cikkíró. Kicsi, de jellemző tükrökép a Vörösmarty Társaságról, illetve egyes irányítóiról.

*

Semsey polgármester, aki tagadhatatlanul a hatalom jogán került az irodalmi egyetbe (élénk bizonyosságára, hogy ellenzéki vezérfiúnak is lehet vertikális sőt, horizontális — gerince . . .) 15 sort kapott. A polgármester ur mikrofon elé kényszerített „irodalmi“ működésével megbukott. Végérvényesen. Ha szabad úgy mondani: osztatlan nem tetszést aratott. Ezt (részben,) a cikkíró ur is elismeri, mikor megállapítja, hogy 20 év előtt is volt Ujpesten valami . . . (ha Vörösmarty Társaság még nem is volt.)

*

Mégis, ismerjük el objektíven, elismerés illeti a rendezőket. Szép volt az irodalmi törekvés. Szép volt „az önmaguk dícsérete,“ szép volt, hogy fentidézett kritikus ur reveidéálta az ujbpesti kulturáról alkotott véleményét, miután maga is félhivatalos részese lett. Szép volt, szebb mint egy — bridzsparti.

Pestkörnyék közönségének legkedvesebb szórakozóhelye az

ANGOL PARK

Hangversenyzene! Remek új látványosságok!

Kinevezték az új tisztifőorvost. A Független Ujság értesülése szerint az ujbpesti tisztifőorvos dr. Pesta László váci orvos lett, aki Karay főispán veje.

Nagyszerű előadást tartott Batta Péter Pál dr. és Gergelyi Oszkár. Gergelyi Oszkár szatirákat olvasott fel nagy tetszés mellett, míg Batta Péter Pál dr. a mérgezésekről tartott magas színvonalú tudományos előadást.

Jencs Angéla Magyar Ábránd című zongorajátéka nyitotta meg az előadást, Endrődy Józsefné nagy sikerrel énekelt, Szily Józsefné magyar nótákat zongorázott. Nagy sikere volt, sok tapsot kapott. Vásárhelyi Magda szavalt, Brausz István a politikai mérgezésekről mondott szellemes beszédet.

A M. Kir. Posta és Táviradaaltisztek Országos egyesületének ujbpesti csoportja Bényi Károly dr. postafőigazgató, Semsey Aladár dr. Ujbpest város polgármestere fővédnöksége, Gál Ferenc felügyelő, postafőnök és Purpriger Jenő pt. felügyelő főrendhelyettes, Muschong Rezső postamester, védnöksége alatt, özv. és árvaalap, valamint saját pénztára javára 1936. július 4-én. szombaton a Horváth-féle nagyvendéglő összes helyiségeiben (a rákospalota-ujbpesti vasútállomással szemben) világpostával, valamint serpentincsatával egybekötött reggelig tartó nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor.

Hármas ikreket szült egy Ujpesten szolgálatott teljesítő rendőr. díjnok felesége. Három fiút. Az apa ideiglenes alkalmazott a rendőrségen 80 kemény pengő fizetéssel. Ujságírók eljárak Ujpest és Rákospalota megyei városoknál, hogy a bő istenáldás mellé a „szerencsés“ apa kapjon valami segélyt. Ujpest elutasította a kérést, Rákospalotáról dr. Szőcs József polgármester személyesen vitt be a rendőrségre 20 (husz) pengő segélyt. A két megyei városnak ilyescélr a nincs fedezete. Az egyke-el- lenes küzdelem nagyobb dicsőségére.

*

A három fiuból egy szegényke, már meghalt, az anya és a másik két kis magyar lapzártakor súlyos állapotban voltak.

A Corso művészeti vezetője továbbra is Dessberg Dezső igazgató marad. Dessberg Dezső eddigi működése garanciát jelent arra, hogy a nagyközönség érdekei minden tekintetbe kielégítést nyernek Ujpest legnagyobb hangos filmszínházában a jövőben is.

Komjáthy László mérnök, városi díjnokot a polgármester a vágvágóhid felügyelői teendőinek ellátásával bizta meg. Az intézkedés nem csak azért keltett meglepetést, mert Komjáthy kitűnő tisztviselő, de azért is, hogy végre egy ujpesti jutott előre az ujpesti városházán.

Egy hét a Semmeringen

Filléres cserevonat

I. Semmeringre és II. Bécsbe

Részvételi díj 93.- P.

A Magyar Vidéki Lapok Országos Egyesületének rendezésében

Julius 4-től 10-ig Bécsbe és vissza

csak vasuti költség 21.20 P.

Utlevél nem kell!

Orvosi bizonyítvány nem kell!

Utasainknak személyenként 100 Schilling költséget bocsátunk rendelkezésre Felvilágosítás, jelentkezés: Magy. Vidéki Lapok Orsz. Egyes. utazási osztálya Budapest IV. Váci u. 27-29 Tel: 83-8-95 Centropu utazási irodában és lapunk kiadóhivatalában.

A TEJ ÉLET, ERŐ, EGÉSZSÉGI

A Record Tejkereskedelmi Vállalat

(Ujpest, Deák Ferenc ucca 139 szám.

Telefon: 94 2-26)

tejének fogyasztásával mindezek elérhetők Készítményei: kannatej, pasztőrözött palacktej, habtejsz.n, tejfel, yoghurt, vaj, túró és az összes tejtermék. Szállítás minden mennyiségben. Telefoni rendelések azonnal eszközöltetnek.

Princes
füzők
már

14 P-től

Götzlernè

Ujpest, Árpád-út 62.

Kalácsot, kenyeret, süteményt csak

Steiner-től

Főüzlet: Ujpest, József-ucca 2.

Fioküzletek: „ Kemény G. u. 3
„ Szt. István-tér
(Templombazár)
„ Templom u. 11
„ Apponyi A. u. 18

Bőrbizományi raktára

Pápai Gyula

Budapest, Paulay Ede u. 5

(Az udvarban)

Talp és felsőbőr.

Ujpesti Optika

látószerek és fotoszaküzlet

előhívás,

másolás,

nagyítás

Ujpest, Árpád-út 70. szám

Papp József

Kör kávéháza

Ujpest, Árpád-út 4. sz.

G. F. T. hajózási vállalat

Elsőjárat indul Ujpestről 5:45
utolsójárat 20:30 órakor.

Csillaghegyről és Rómaifürdőről
elsőjárat 6:15 utolsójárat indul
20:45 órakor.

Ujpest és Rákospalota

közönségének kedvenc nyaralóhelye

-Római-Fürdő

Bőr és textil hulladékot továbbá géprongyot és törlőruhákat a legolcsóbban vásárolhat

ifj. **Engel Testvérek**nél

Ujpest, Török Ignác-u. 6.

(raktár az udvarban)

Telefon: 95-4-58.

Nem lesz gyermeke
ruházatára gondja, ha elsőkézből
a készítőnél szerzi be.

Árban a legolcsóbb! Minőségben a legjobb!

Szöllössy

gyermekruha divatáruház.

Árpád-út 56. szám

Kaliforniai pajzstetűtől mentes
Gyümölcsfát, magastörzsű és bokorrózsát, diszfát diszcserjét, vetővirágot, gyökerező őveszőtstb.
bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolája **Cegléd**

Budapesti iroda VI, Andrassy út 56. Árjegyzék ingyen!

PANNONIA

kávéház-étterem

Ujpest

Árpád-út 56. szám

Orvosi műszerek

kötszerek, haskötők, gumiharisnyák és illatszerek szaküzlete

NEUMARK

Ujpest, István-tér 3. Telefon

Ha olcsón jól és pontosan

akarja beszerezni tüzelőanyag szükségletét, úgy siessen az

Ujpesti Fűszerkereskedők Áruforgalmi r. t.

Árpád-út 89 sz. alatti telepére

Telefon: 94-6-58

REICH JENŐ

hentes és mészáros

Ujpest, Ósz ucca 40. szám

Uj és használt gépszijak állandó nagy raktára

SCHWARZ bőrkereskedésben

UJPEST, ÓSZ UCCA 57.

Tizián

fotóművész

felvételei

Ujpest, Árpád-út 73.

Kocsis Andorné

angol és francia divatszalonja

Rákospalota

Batthyány ucca 47. szám

ENGEL

kalap a legjobb

Ujpest, István tér 1 sz.

HAJÓS

redőny vezet

DEL-KA

cipők

Ujpest, Árpád-út 64.

BRAMMER

uri és női divatnagyáruház

UJPEST

Árpád-út 90. szám

Szobafestő- mázoló- cimfestő,
tapétázó és diszítőmunkát
elsőrendű szolid kivitelben a
legjutányosabb áron végez:**GYARFÁS EMIL**

Ujpest, Gr. Károlyi ucca 36.

Telefon: 94-0-57.

Festék, háztartási és pipere
cikkek legolcsóbb bevásárlási
forrása**Vermes Jenő**

szaküzlete

Ujpest, Mátyás-tér.

Telefon: 95-5-21

Lauer-kenyér egészség

Főüzlet:

Károlyi ucca 21. sz.

Fiókültek

a város minden részében.

Szépek! Finomak! Értékesek!

Szakálos

== bórdiszmű-árúi ==

UJPEST

Árpád-út 58. szám.

Fióküzlet nincs.

Cimre ügyeljünk.

Telefon: 95-5-65.